

Onderwerp: Informatie over de implementatie van de Omgevingswet
Datum: 14 april 2020
Portefeuillehouder: A.J.M. (Lex) Scholten
Afdeling: Ruimtelijke Ontwikkeling
Steller: D.C. van der Vecht

Geachte heer, mevrouw,

In deze brief informeren wij u over de voortgang van de implementatie van de Omgevingswet in Diemen. Allereerst zullen wij kort de stand van zaken van het landelijke invoeringstraject aangeven. Vervolgens geven wij aan waar wij staan met de Diemense implementatie. Ook geven we in dat kader aan hoe wij u daar nader bij gaan betrekken.

- **Inwerkingtreding Omgevingswet uitgesteld**

Bij brief van 1 april 2020 heeft de minister voor Milieu en Wonen schriftelijk aangegeven dat de beoogde inwerkingtreding van de Omgevingswet op 1-1-2021 wordt uitgesteld. De aanleiding van het uitstel is samengevat als volgt te duiden. De ingrijpende maatregelen die in het kader van de bestrijding van het corona virus zijn getroffen maken dat de datum van 1-1-2021 niet meer reëel is. Er moeten nog aanzienlijke stappen worden gezet om het Digitaal Stelsel Omgevingswet deugdelijk te laten functioneren en ook moeten nog vele organisaties uit alle bestuurslagen hierop aansluiten. De minister heeft nog geen nieuwe datum voor de inwerkingtreding van de Omgevingswet genoemd. Hierover gaat eerst overleg met bestuurlijke partners plaatsvinden. Als bijlage bij deze brief treft u de brief van de minister aan.

Het uitstel van de inwerkingtreding van de Omgevingswet betekent ook dat de inwerkingtreding van de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen wordt uitgesteld. De inwerkingtreding van deze wet, die op een geleidelijke wijze grotendeels de gemeentelijke taken op het gebied van de bouwtechnische vergunningverlening en het bouwtechnische toezicht op de bouw privatiseert, is gekoppeld aan de inwerkingtreding van de Omgevingswet.

Op dit moment is nog niet bekend of het uitstel van de inwerkingtreding van de Omgevingswet ook uitstel oplevert van de data waarop de gemeente instrumenten (omgevingsvisie en omgevingsplan) moet hebben opgeleverd in de zin van de Omgevingswet.

- **Implementatie Diemen**

De ambtelijke organisatie van de gemeente Diemen heeft in opdracht van ons al diverse stappen gezet waarmee de Omgevingswet op een goede wijze in de gemeente Diemen kan worden geïmplementeerd. Daarbij wordt ook intensief samengewerkt met andere Duo-organisaties. Hieronder informeren wij u op hoofdlijn over de belangrijkste stappen die gezet zijn en geven wij aan ten aanzien van welke onderwerpen wij nader met u in gesprek willen en ten aanzien van welke onderwerpen wij besluiten aan het voorbereiden zijn.

1.1 Omgevingsvisie

Op grond van de Omgevingswet is de omgevingsvisie het belangrijkste beleidsdocument over de fysieke leefomgeving. De uiteindelijke gemeentelijk omgevingsvisie vormt een richtinggevend document voor de toepassing van alle andere instrumenten uit de Omgevingswet. Het maken van de

omgevingsvisie wordt projectmatig in nauw overleg met u opgepakt. In deze notitie wordt niet verder ingegaan op dat traject.

1.2 Omgevingsplan

Het omgevingsplan is het instrument van de gemeente waarin juridisch bindende regels worden opgenomen. Regels moeten worden opgenomen omdat dat op grond van hogere regelgeving (instructieregels van het Rijk en de provincie) verplicht is en omdat er regels nodig zijn om de doelen uit de omgevingsvisie te kunnen behalen.

Op het moment dat de Omgevingswet inwerking treedt krijgt elke gemeente een (tijdelijk) omgevingsplan. Dit bestaat in feite uit de huidige planologische regels (bestemmingsplannen en beheersverordeningen) en de bruidsschat. De bruidsschat is een hele trits voormalige Rijksregels die gedecentraliseerd worden. Het betreffen voornamelijk regels over milieubelastende activiteiten (geur, geluid en trillingen) en regels over bouwwerken (welstand). Alle gemeenten hebben de verplichting om dit tijdelijk omgevingsplan om te bouwen naar een 'echt' omgevingsplan. Dit houdt in essentie het volgende in:

De planologische regels, bruidsschatregels en ook alle regels in verordeningen die de fysieke leefomgeving wijzigen (delen van de APV en het grootste deel van de Bomenverordening) moeten geïntegreerd worden in het omgevingsplan. Dit plan moet voldoen aan de instructieregels van het Rijk en de provincie en moet aan nieuwe digitale eisen voldoen.

Het ombouwen van het omgevingsplan is een technisch-juridisch ingewikkeld proces dat diverse besluiten van uw raad zal vergen. Om dit proces in goede banen te leiden wordt hiervoor een plan van aanpak geschreven. In dit plan van aanpak wordt een voorstel gedaan hoe het transitietraject er voor de gemeente Diemen uit kan komen te zien. Samenhangend zal een voorstel worden voorbereid om in bepaalde gevallen het college de bevoegdheid te delegeren tot het vaststellen van delen van het omgevingsplan.

1.3 Vergunningen toezicht en handhaving

De Omgevingswet, zeker in samenhang met de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen, heeft ook grote gevolgen voor de vergunningverlening, het toezicht en de handhaving.

Onder de Omgevingswet veranderen ten aanzien van de vergunningverlening een aantal belangrijke zaken. Er komt een splitsing tussen de bouwtechnische beoordeling van een bouwwerk en de planologische beoordeling (op grond van het omgevingsplan). Dit zijn twee verschillende activiteiten waarvoor een vergunningsplicht kan bestaan.

Net zo als nu kan er van de regels van het omgevingsplan middels een omgevingsvergunning worden afgeweken. In de Omgevingswet heet dit een buitenplanse omgevingsplanactiviteit. Procedureel zijn er echter drie grote verschillen tussen het huidige recht en de buitenplanse omgevingsplanactiviteit:

1: Een aanvraag om een buitenplanse omgevingsplanactiviteit doorloopt in beginsel (de gemeente kan bij hele ingewikkelde aanvragen de uitgebreide procedure afdwingen) de reguliere procedure van de Awb (= beslistermijn van 8 weken). Een deel van de grotere afwijkingen van het bestemmingsplan doorloopt momenteel de uitgebreide procedure van de Wabo (= beslistermijn van 26 weken).

2: In de gevallen waarin de uitgebreide procedure van de Wabo van toepassing is, is de gemeenteraad (in beginsel) middels de verklaring van geen bedenkingen het orgaan dat beslist over de planologische toelaatbaarheid van een activiteit. Onder de Omgevingswet ligt deze bevoegdheid in beginsel bij het college, tenzij u gebruik maakt van de mogelijkheid om advies met instemming af te dwingen.

3: U kunt gevallen benoemen waarbij een initiatiefnemer voor zover het een buitenplanse omgevingsplanactiviteit betreft verplicht is om een participatietraject te doorlopen. De uitkomsten van dit traject maken deel uit van de aanvraag om een omgevingsvergunning.

De buitenplanse omgevingsplanactiviteit is een belangrijk werkproces in het kader van het omgevingsplan. In het hiervoor genoemde plan van aanpak zullen we dan ook een raadsvoorstel uitwerken ten aanzien van de nieuwe wettelijke bepalingen. Het lijkt daarbij wenselijk om de drie grote

procedurele verschillen in samenhang te benaderen. De gevallen waar u gebruik wilt maken van uw advies- en instemmingsrecht zijn waarschijnlijk ook de gevallen die zich lenen voor de mogelijkheid om een participatietraject verplicht te stellen. Aangezien het hier gaat om initiatieven met mogelijk verstrekende gevolgen waarover u een besluit moet nemen, ligt het voor de hand om in deze gevallen in beginsel de uitgebreide procedure toe te passen. Wij komen daar dus nog bij u op terug.

1.4 Aansluiting op het Digitaal Stelsel Omgevingswet – aanschaf software

De Omgevingswet vereist dat alle gemeenten aangesloten worden op een drietal koppelingen van het Digitaal Stelsel Omgevingswet. Deze koppelingen zijn nodig om het omgevingsplan te kunnen ontsluiten, aanvragen om vergunningen en meldingen te kunnen ontvangen en om via vragenbomen toepasbare regels te kunnen opstellen. Deze vragenbomen zijn er zodat iedereen eenvoudig kan checken of een vergunning nodig is voor een bepaalde activiteit op een bepaalde locatie en om aanvraagformulieren te maken.

De Duo+ uitvoeringsorganisatie is deze software voor alle Duo-organisaties aan het aanschaffen.

1.5 Legesverordening

De legesverordening zal moeten worden aangepast naar aanleiding van de Omgevingswet. Dit wordt meegenomen in de jaarlijkse vaststelling van de legesverordening. Mocht de Omgevingswet tussentijds (dus niet op 1 januari van een jaar) in werking treden dan zal een tussentijdse wijziging worden voorbereid. De VNG is momenteel een model legesverordening met uitgangspunten voor de Omgevingswet aan het opstellen. Dit model is momenteel nog niet beschikbaar.

1.6 Procedureverordening tegemoetkoming in planschade en nadeelcompensatie

De regels over planschade en nadeelcompensatie bevatten veranderingen ten opzichte van het huidige planschade en nadeelcompensatie stelsel. De procedureverordening tegemoetkoming in planschade en nadeelcompensatie zal gelet daarop gewijzigd moeten worden. In dit kader is ook aan de VNG verzocht om een model met uitgangspunten te ontwikkelen.

1.7 Adviescommissie goede omgevingskwaliteit

Op grond van de Omgevingswet is de gemeente verplicht om een commissie in te stellen, die adviseert over de aanvragen om een omgevingsvergunning voor een rijksmonumentenactiviteit, met betrekking tot een monument. Op het moment dat de Omgevingswet in werking treedt verdwijnt de formele basis waarop de welstandscommissie (bouwverordening) en de erfgoedcommissie (erfgoedverordening) nu adviseren. In nauwe samenwerking met onze huidige welstandscommissie (MOOI Noord Holland) zullen wij een raadsvoorstel voorbereiden waarmee één adviescommissie voor goede omgevingskwaliteit in het leven wordt geroepen. Deze commissie zal in ieder geval adviseren over de wettelijk verplichte taken en ook de rol van de welstandsbeoordeling en erfgoedbeoordeling op zich nemen.

1.8 Bevoegdhedenregeling en aanwijzing toezichthouders

De Duo+ uitvoeringsorganisatie wordt verzocht om tijdig de bevoegdhedenregeling aan te passen aan de Omgevingswet. De aangepaste regeling blijft qua laagste niveau van onder mandaat zoveel mogelijk aansluiten bij de huidige regeling.

Alle toezichthouders zullen op grond van de Omgevingswet worden aangewezen.

1.9 Afspraken met de Omgevingsdienst

Met de Omgevingsdienst worden nieuwe afspraken gemaakt over de taken die deze organisatie voor de gemeente uitvoert. Dat is noodzakelijk omdat het Basistakenpakket van de Omgevingsdienst op onderdelen wijzigt en omdat een deel van de provinciale bodemtaken (uitgevoerd door de Omgevingsdienst) taken van de gemeente worden.

1.10 Overige voorbereidingen

Als de inwerkingtreding van de Omgevingswet nadert komt ook op de gemeentelijke website informatie over de Omgevingswet. Ook het Klant Contact Centrum wordt in staat gesteld om basale vragen over de Omgevingswet te kunnen beantwoorden.

De ambtelijke voorbereidingen op de Omgevingswet bestaan niet alleen uit het opdoen van kennis over de nieuwe wet en kerninstrumenten en uit het aanschaffen van nieuwe software. Het vergt ook dat de organisatie in de geest of bedoeling van de Omgevingswet kan werken. Dit wordt meegenomen in het ontwikkeltraject Diemen 2022.

- **Conclusie**

De implementatie van de Omgevingswet in de gemeentelijke organisatie is een divers en groot traject. Onze organisatie is zich hierop volop aan het voorbereiden en nog voor de Omgevingswet inwerking treedt worden diverse college- en raadsbesluiten voorbereid. De manier waarop wij met het omgevingsplan gaan werken en omgevingsvergunningen voor buitenplanse omgevingsplanactiviteiten gaan behandelen vergt extra aandacht en voorbereiding. In dit kader wordt een plan van aanpak geschreven. Dit plan van aanpak wordt met u in een informatieve bijeenkomst besproken. De verwachting is dat wij in het vierde kwartaal van 2020 dit plan van aanpak met u kunnen bespreken. Deze planning is uiteraard ook mede afhankelijk van de ontwikkelingen rondom het corona virus en afhankelijk van de nieuwe geplande datum van inwerkingtreding van de Omgevingswet.

Ligt aan de informatie een collegebesluit ten grondslag?

Ja, datum: ,

Samenvatting

Ter inzage in iBabs

- EINDE -